

Hoc est translatum fideliter Monast. et Conuentu B. Virg. Mariae de Montserrat Ordinis S. M. Benedicti sumptum à quadam tabula, sive retabulo in qua est depicta uita, et hitoria Fratris Joannis Iani Heremita, in cuius calce est descripta eisdem uita, et hitoria saterij antiquissimi, partim Longobardi, et partim Gothici sub his uerbis:—En lo present retabulo es continguda breument la hitoria, o uida de aquell deuot, e singular Hermita frare Joan Iari, lo qual intrat de la graua del Cyent tant uench fer penitencia en lo present montana de Montserrat, e principio lo present Monast. sots inuocacio de Madona Sta. Maria, en lo qual gloriosament finsos dies.—Primerament lo dit frare Joan Iari elegi, comencia, e continua de tenir uida contemplatiua en la present montana en una Cua, o espelunca. Com cada any ell anava per quantos anys Indulgencias, e perdors en Roma, e entrant unes campanes miraculosament sonaren per si mateixes, e lo Diabole mogut de enueja tento lo dit frare Joan Iari de molts pecats, e singularment de fornicacio, homicidi, e de dir falsia, e lo dit frare Joan dix al Diabole, que desades traxualaua, que no lo faria pecar en lo dit tres pecats, confiant de la diuina ajuda. E lo Diabole estant en son maligne proposit feu de ato relacio al Satana Lucifer, lo qual elegi dos diables per fer caurer lo dit frare Joan en lo dit tres pecats, e lo un de aquells se met en lo cost de la filla del Compte de Barcelona, lo qual conjurat dix, que de ella mai no espiria sino per interuenio de frare Joan Iari, lo qual habitaua en la Montana de Montserrat. E lo al. taltre diable pres forma de hermita e mette erita: Compania del dit frare Joan Iari per induhir, e fer lo caurer en los demuntats dit tres pecats, los quals Capris comet. Car apres la dita filla del dit Compte ayi endemoniada feu amenada a la espelunca de dit frare Joan Iari. E lo dit frare Joan Iari ayi algun temps per suggerio diabolicu a la dita donzella fornicio, e aquella per lo dit frare Joan Iari peccat mati, e dix la sua Cella o Cua soterra: E encara vuy en dia apar loloch ont fo soterrada, lo qual uulgarment es anomenat Cort de Iari, no molt lluny de lo present Monast. Capris per temps lo dit Compte de Barcelona trames a la dita espelunca del dit frare Joan Iari per saber lo estament de la filla: e com En. Jay intes, demaria tant era, e lo dit frare Joan Iari celant la ueritat, e dient falsia, afirmo que anada ten era, e que de ayri auant no la auia uida. E com fo in demunt dit tres pecats, lo Diabole se hauria retrat, e disparat. E lo dit frare Joan Iari ha uent castigament de son pecat, anasen en Roma. E les campanes no sonaren per si mateixes, ayi com totian. Cal molt gran contricio confesia son pecat al Papa, lo qual li dono en penitencia q. tot temps ayri de quatre peus, ayi com a Babil. fori que per un infant li fo dit: que Deu li haui perdornat; E acceptado la dita penitencia tornasen en la present montana per cumplir la dita penitencia a ell imposade. Capris hont temps lo dit Compte de Barcelona Pare de la demunt dita donzella morta cauant en la present montana, los seus cauadors trobaren lo dit frare Joan Iari tot pelot, anant de quatre peus com a Babil, lo qual amenaren a Barcelona, e llegarenlo en la entrada del Palau, ayi com animal brut, e cora marauellosa. E com lo dit frare Joan Iari ha uent que es estat ayi ligat per un gran temps en lo dit Palau, un petit infant fill del dit Compte, estant en lo braç de la sua Dida, e mitiant lo dit frare Joan Iari, li dix ayi: Frare Joan Iari si leuat pus que has cumplida ta penitencia, car Deu te a remis tot pecat. E hoydes lo dit frare Joan Iari les dices paraules, drefas de geus, e fetes gracies a Nre. Senor Deu de la graua a ell fetes, demencia al dit Compte des coses com lo era seguit, dientli com ell era aquell frare Joan Iari al qual ell haui tramesa la filla endemoniada, ad la qual ell haui peccat, e ayri la haui morta, e soterrade. Com lo dit Compte ach oit ato, entemps ab lo dit frare Joan Iari uengueren en la present Montana, en loloch hon era soterrada la dita donzella. E descubriren la folla, e per uirtud diuina trobarenla uida. E uist tan gran miracle los dits Compte e frare Joan Iari prestament fundaren lo present Monast. en lo qual ayri pochi dies, lo dit frare Iari fino sos dies molt gloriosament e santo. Capris la mort del dit frare Joan Iari, la dita donzella pres lo habit monachal ad moltes altres dones, e uisqu en lo present Monast. molt religiosament, e santo. En lo qual ayri gran temps rese la sua anima a Nre. Senor Deu, qual se benedit, e loat per infinita seculorum secula Amen. En lo temps del present Compte de Barcelona apellat Enisepelin lo any 880. foned trabade la Imatge de Madona Santa Maria, la qual esta uuy en lo altar mayor de la present Iglesia, per tres infant qui guardauen

cellas en la present montane, los qual ueren un dya de uer de uollar del cel gran
dat molt luminosa, e huyren cant de molt gran melodia, e as reueraren a l'hor
los quals ab los dits Infants, e ab altres gent mantaren en la present Montane. E unes
hores del dia de uer, ueren semblant uisio, com lo era estada dita per lo Infants
qual s' denunciosen al Reitor de la Vila de Sasa persona molt deuota, lo qual per
dijaytes continos hy uella, li apareque un dia de uer la dita uisio, e denuncio al
Citat de Manresa, lo qual ab molt homes, e ab los dits tres Infants, e moltis al
taren un dia de uer en la present Montane, e al vespre en la hora acostumbrada uer
dita uisio. E acordarse en lo lloch hont era, ueren una Coua, lo qual es baix encies
entre la Iglesia de S. Miquel, e al present Monasteri, d'ni la qual entriaren, e trobaren
ge beata de Nra Dona Sta. Maria, la qual ab gran reuerencia pregueren, e aportaren
lloch hon viuy es lo Monasteri. E uolentli aportar a la Citat de Manresa, no goguaren
rela. E uer tan gran miraclo, edificaran aqui una capella en lo lloch hon uuy dia
mai en la present Iglesia, a hon nra. S. Deu per intercesio de la gloriosa Mare
Madona Sta. Maria, fa moltes gracies, e demostria miraclos de molta gran admiracio. E
lo any 976. com fos uer per en Borrell Comte de Barcelona per abar perillorament
en la present Montane

Monasteri de la Puellas, Monjas de S. Pere. E instituit en lo lloch de aquelles en lo present Mo
nasteri, Monjas de la Orde de S. Benet, del Monasteri de Ripoll, al qual donia les present
Montanes e Monasteri, los quals per seruey diuinal fons la present llocada, e fons lo pre
dia han seruey, e serueyen a nra senor Deu, e la sua gloriosa Mare Berge Madona Sta. Ma
e seruiran pera sempre en dit orde, e Monasteri a labor, e gloria sua fons a la fa del m
fomen. An. M. CC. XXX. IX. = Concorda con su original = Fr. Jayme Vidal

Quel Archiuo desta casa hay un libro becerro de pergamino unuigra
de letra muy antigua longobarda de mano, escrito en el mes de Ab
de l'any de mil trecentos y veinteyete, en principio del qual
esta tambien pintada toda la dicha Historia de Fr. Juan Gann de
figuras de dichas cosas, y escrito tambien en sustancia todo lo referido
en la escritura de dicho retablo. = Fr. Jayme Vidal.